

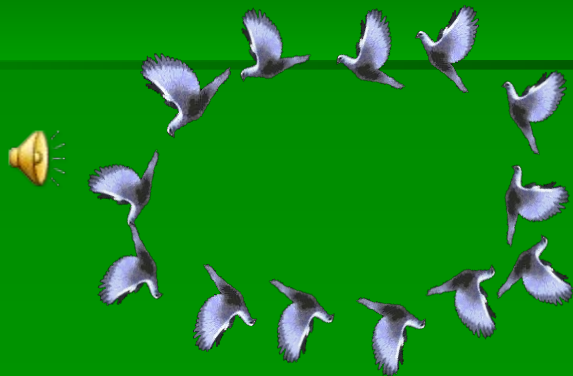

**ОҚО. Шардара ауданы
Шардара қаласы
№1 «М. Әуезова атындағы
жалпы орта мектебінің**

**БИОЛОГИЯ ПӘН МҰҒАЛІМІ
КУРБАНОВА ПЕРУЗА
РАХМАТУЛЛАЕВНА**

Сабақтың тақырыбы:

ҚҰСТАР КҮНІ

С а б а қ т ы ң

СЫНЫШТАН
ТЫС

папшноо

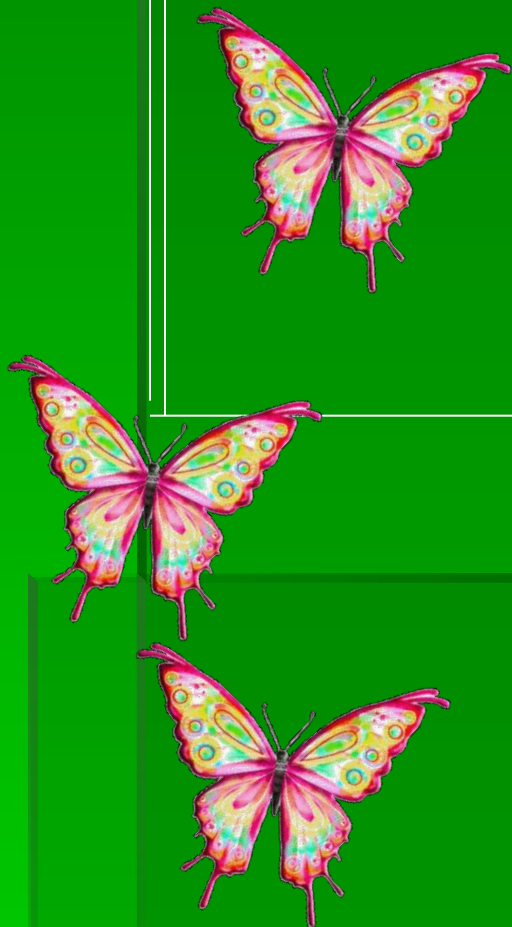
Сұрақ-жауап
Ойын
Талдау, баяндау

түрі

типі

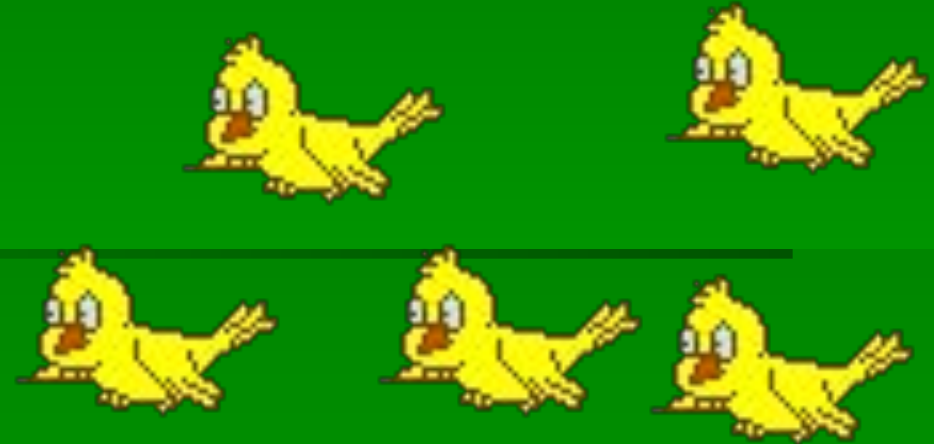
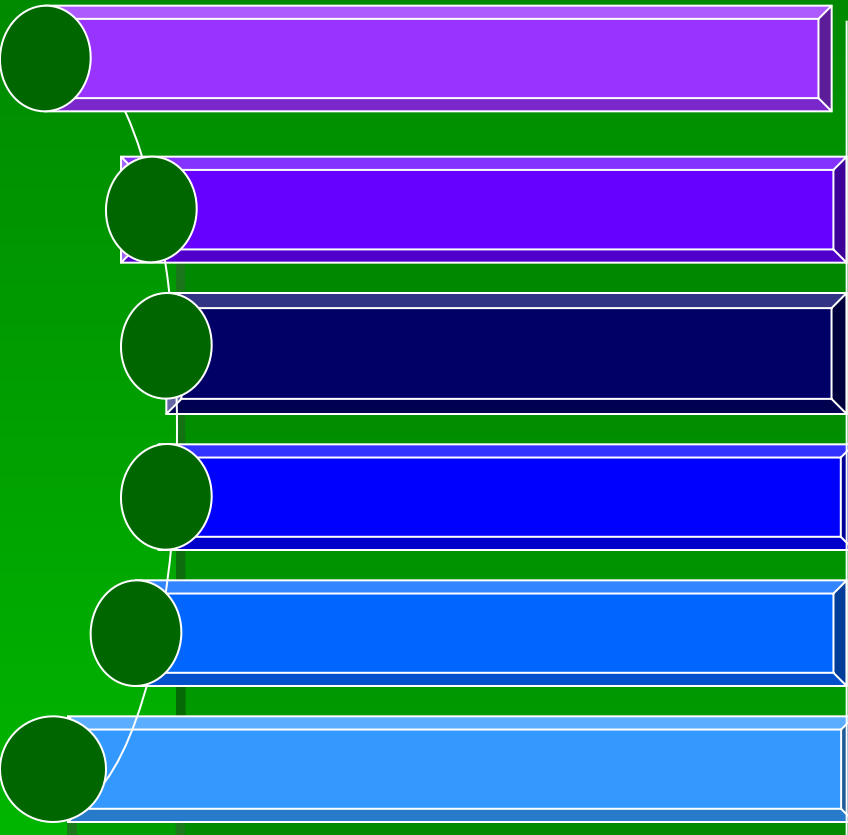
әдісі

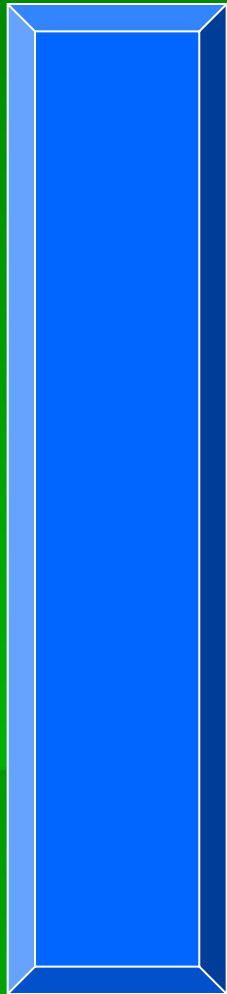
САБАҚ МАҚСАТЫ

Оқушыларды құстардың ғажайып әлеміне қызықтыру арттыра отырып өз бетімен құстар тіршілігін зерттей отырып, табиғатты аялаумен бірге Табиғаттың байлығы құстарымызды қорғау. Олардың өсіп -өнуіне мүмкіндік беру. Адамға тигізер пайдасын танып білу. Өткен сабақтағы материалдар жайлы оқушылардың білімдерін пысықтау, бекіту.

САБАҚТЫҢ БАРЫСЫ

Интерактивті тақта

Суреттер

Үлестірмелі қағаздар

Көктем: Армысыздар құрметті ұстаздар,
қымбатты оқушылар! Біздің «Құстар күні»
мерекелік кешімізге келдіңіздер!

Құстар күні мерекесі алғаш рет 1924 жылы
Смоленск облысына қарасты Ермолинск
селолық мектебінде өткізілген. 1925 жылы
Мәскеу қаласындағы жас натуралистердің
Орталық биологиялық стансасының үндеуі
бойынша «Құстар күні» көктем мерекесі болып
жарияланды. Құстар – табиғат байлығы. Құстар
ауыл шаруашылығының белсенді көмекшісі
досы. Құстар – табиғат көркі. Халық – күміс
көмей әншісін бұлбұлға, ардақты азаматын
сұңқаға, сұлу қыздарын аққуға, жігерсіз,
намыссыз жігіттерін жапалаққа теңеген.

II кезең. Құстар туралы поэзия

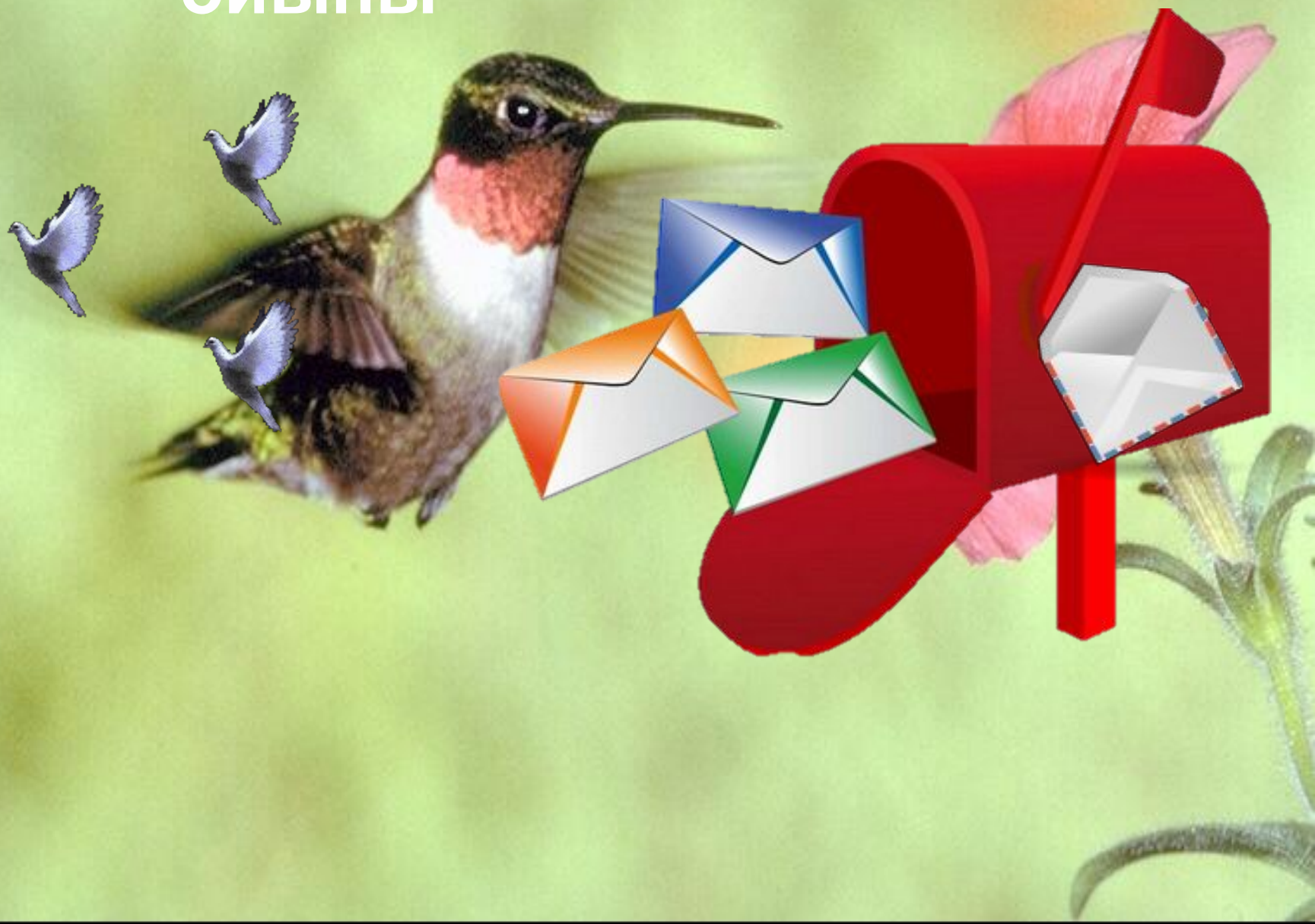
I-топ. Сахна ашылғанда күмбірленген күй әуенінде «Аққу» биі орындалады. Және Сәкен Тұрсынбековтың «Көңіл толқыны» күйі ойнап тұрады.

Сахна сыртынан дауыс шығады: Күн сәулесі күлімдейді. Баяу желмен тербелген толқын үстінде кішкене мөлдір көзі жаудырай, ұзын мойнын алға созып айналаға кербез қарап, жүзіп бара жатқан осы бір құстың, адамның жан дүниесіне тартқан сыйына тіл безеп жеткізу мүмкін емес.

Ақ, қара, қызыл түстер... Сырттай қарасаңыз, үйлеспейтін үш бояуды бір бойына жинап, айтса тіл жетпейтін, көрсе көз тоймастын жауһардың жауһары, асылдың асылына айналған құдіретті сұлулық бұл! Тұла бойына сұлулық тұнған құс патшасы – Аққу кіршіксіз тазалықтытың, қылаусыз да кінәратсыз пәктіктің символы.

II –топ. Сахнада М.Мақатаевтың «Аққулар ұйықтағанда» поэмасынан үзінді – көрініс.

«Хат келді!» ойыны

С тобой время летит незаметно!!

Танымдық сұрақтар.

*Құстардың
келтіретін
пайдасы?*

Танымдық сұрақтар.

*Құстардың
азаю себебі не?*

Танымдық сұрақтар.

*Құсбегі
дегеніміз нені
білдіреді?*

Танымдық сұрақтар.

*Электр сымына
қонақтаған
құсты неге тоқ
соқпайды?*

Танымдық сұрақтар.

*Құсты
баптаушы
адам?*

Танымдық сұрақтар.

*Қандай құс
“Хат тасушы”
атанған?*

IV- Кезең . Деңгейлік тапсырмалар

I топ

I деңгей	<ol style="list-style-type: none">1. Құс шаруашылығының қандай маызы бар?2. Үй хайуанаттарының қолтұқымы дегеніміз не?3. Құс жұмыртқасының құрылысы қандай?
II деңгей	<ol style="list-style-type: none">1. Құстың қандай түрлері қолға үйретілген?2. Тауық қолтұқымдары қандай бағтта өсіріледі?3. Құс қауырсынының құрылысы қандай?
III- деңгей	<ol style="list-style-type: none">1. Құстардың қандай экологиялық топтарын білесіздер?2. Құстардың қаңқасына тән белгілерді атаңыздар?3. Құстардың зәр шығару жүйесі қандай?

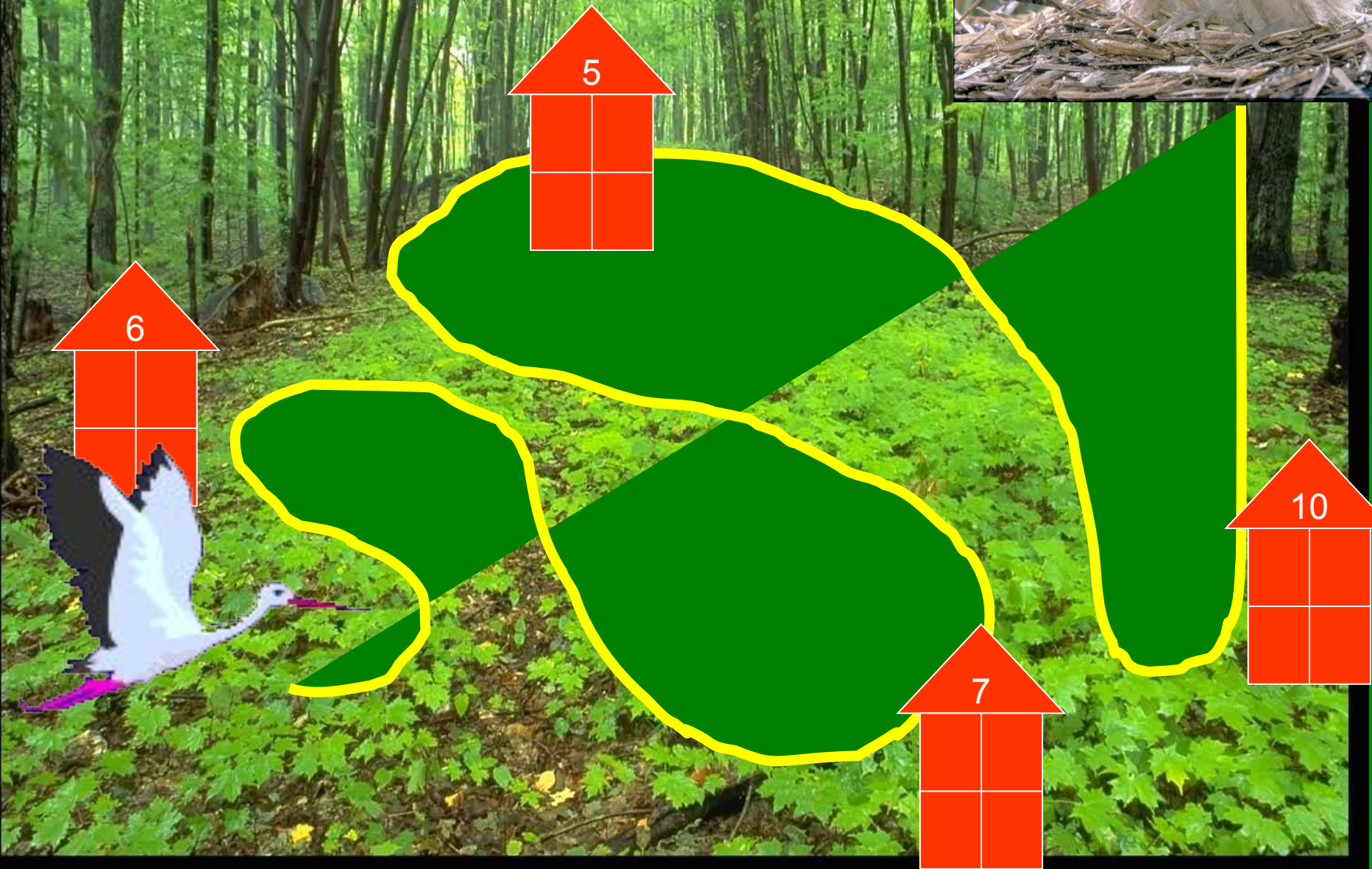
Деңгейлік тапсырмалар

II- тап.

I-деңгей	<ol style="list-style-type: none">1. Балапан шығару ерекшелігіне қарай құстар топтарға бөлінеді?2. Құстардың тыныс алу жүйесінде қандай ерекшеліктері бар?3. Құстардың ас қорту жүйесі қандай?
II -деңгей	<ol style="list-style-type: none">1. Жүгіретін құстардың ерекшелігі неде?2. Құстардың жорғалаушылармен салыстыру?3. Құстардың қанайналым жүйесіне жалпы сипаттама бер?
III- деңгей	<ol style="list-style-type: none">1. Пингвиндердің өздеріне тән ерекшеліктері бар?2. Құстарды қосмекенділермен салыстыру?3. Құстардың жүйке жүйесі?

Тырнаға көмек берейік. ол өз балапандарына жету үшін мына тапсыраны орындайық сонда ол жолдағы кедергілерден оңай өтіп тез жетуіне көмектесейік?

Тоқылдақ

Орманда жоғары
Ағашқа қонады
Тұмсын балға етіп
Тоқ –тоқ соғады

Түсі қара мамықтай,
Төсі ақ сыр жаққандай.
Ұшса оқтай зулайды,
Көктем жұлдыз аққандай.

Қарлығаш

A photograph of two blue jays on a nest made of pine needles. One bird is on the left, facing right with its beak open as if calling or talking. The other bird is on the right, facing left. In the center, a small, fluffy chick is visible. The background is a soft-focus green, suggesting a forest setting.

1. Көлдің көркі, сәні екен,
Ұшқанда сазды әні екен.
Ақындар оны мақтаған,
Адамдар қорғап сақтаған,
Бұл қандай құс балалар?

The image shows two adult penguins and a chick on a rocky shore. The penguins have black heads and backs with white chests and faces. They are standing on dark, jagged rocks. The background is a blurred view of the ocean with white-capped waves. The text is overlaid on the image in a yellow, serif font.

*Шегірткедей жұтыңды,
Қырғи болып қыратын.
Егістікке, жайылымға,
Қорғаушы болып тұрамын
Бұлт болып қаптаса,
Найзағай боп туамын.*

*Көк егісті таптаса,
Тасқын болып жуамын.
Бунақдене зиянды,
Құртатұғын батырмын.
Дайындайтын ұямды,
Достарға келе жатырмын.*

- **VI-кезең. «Логикалық тапсырмалар»**

- **I-топ.**

- Африкалық түйеқұс аяғындағы 5 саусақпен тышқан ұстап алды.

- **II –топ.**

- Аспанда құстар тізіліп ұшып барады, оның екеуі алда, арта екеу құс, жандарында екеу құстар ұшып барады. Барлығы неше құстізіліп ұшты?

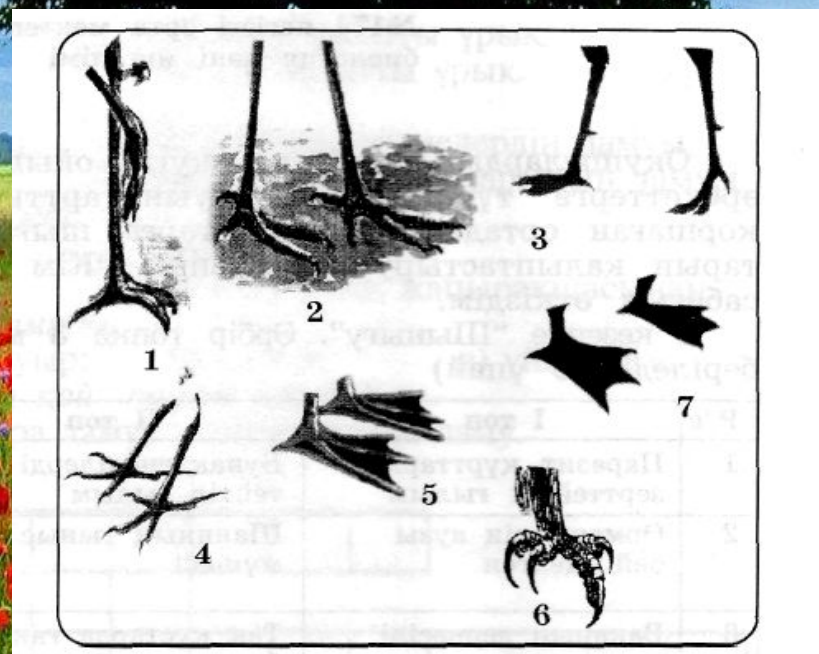
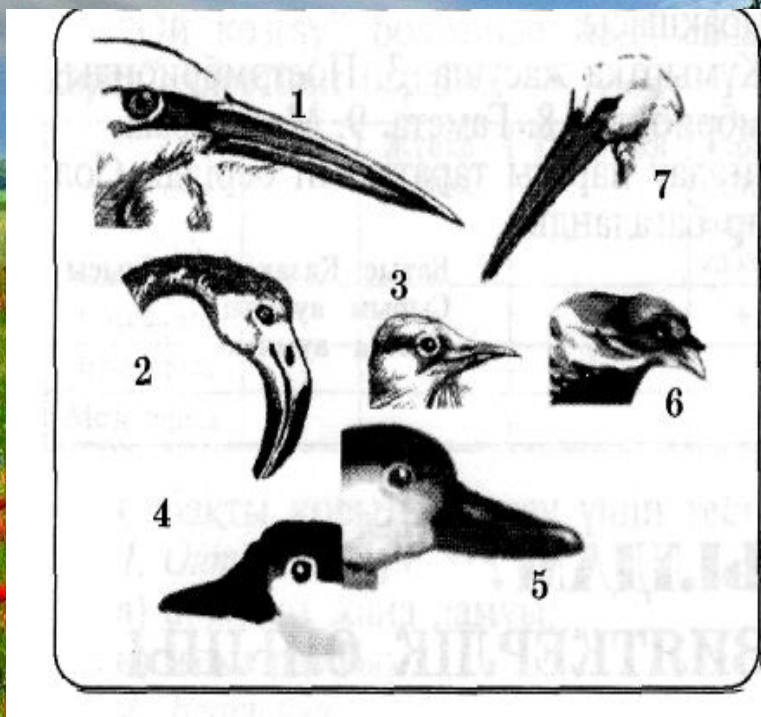
**VIII- кезең. «Бас қатырғы»
тапсырмалары.**

I-топ. Мына түмсық қай құстікі?

Уақыты 3 минут. Дұрыс жауапқа 5 ұпай беріледі.

I- топ.

II-топ.

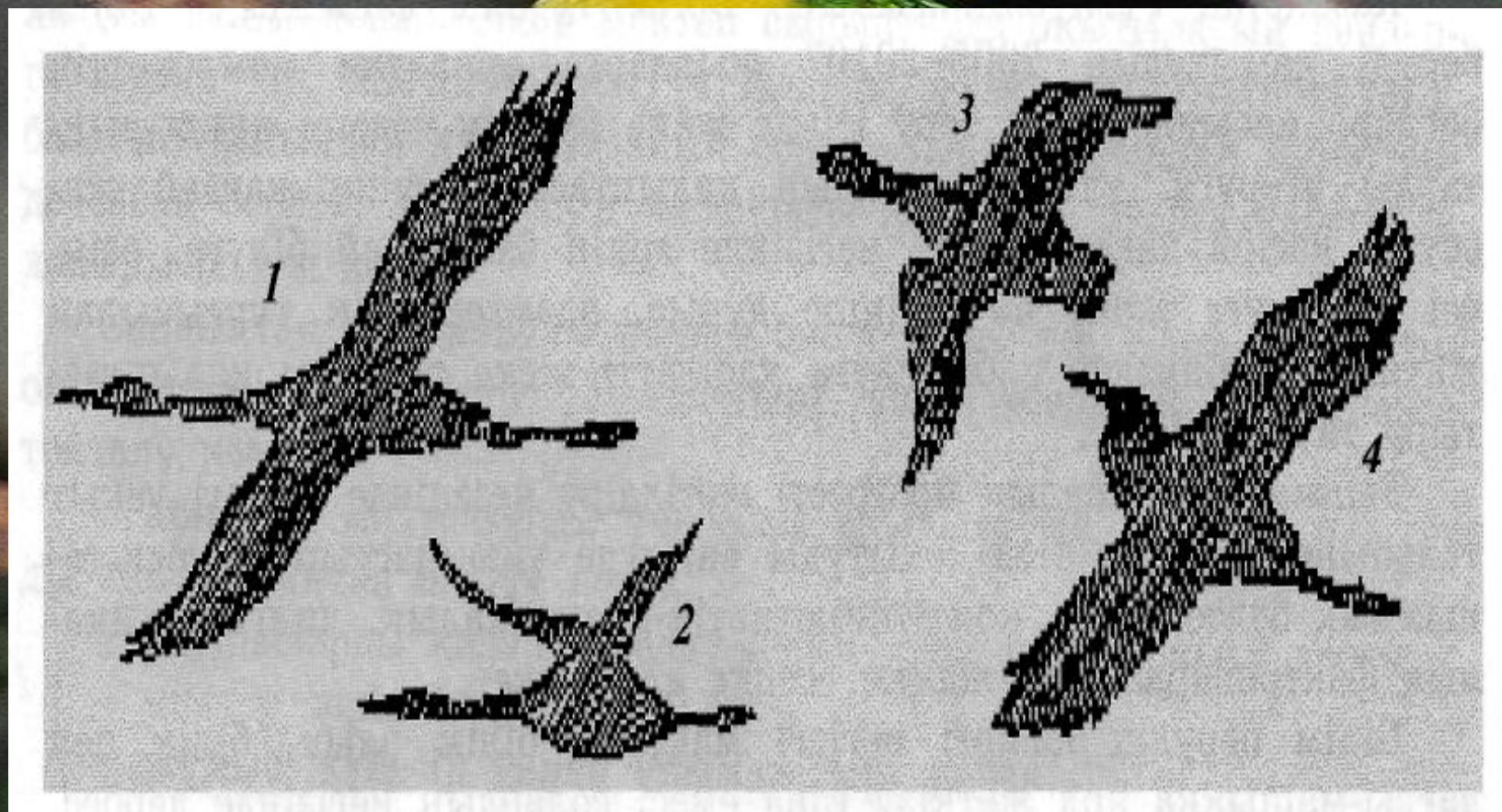

II-топ. Мынау қай құстың аяғы?

Уақыт 5 минут, дұрыс жауапқа 5 ұпай.

кезең. « Кім жылдам?» Екі топқа бірдей тапсырма беріледі.

Міне, жыл құстарының жылы жаққа ұшып келетін уақыты да жетті. Мына берілген суретте қандай құстар сұлбасы бейнеленген.

- Ойын жеңімпазына сұрақ:

Көк байрағымыздағы қыран құс бейнесі нені білдіреді?

Жауап: Қыран бүркіт қазақ халқында еркіндік, бостандық сүйгіштікті, сұсты кейпі, ызбар шашып тұрғандығы күш пен қуатты көрсетеді. Қырағы көзімен елінің тыныштығын қадағалап тұрғандай.

Жеке топтарға тапсырмалар

“қарлы кесек” ойыны.

**А тобына
тапсырма**

1. “Құстар класы” тақырыбы бойынша тірек конспектісін құрастырыңыз?
2. Терминдермен жұмыс жүргізіңіз?

**Ә тобына
тапсырма**

1

**Б тобына
тапсырма**

**В тобына
тапсырма**

HERBON
SUTSINTHONHUBST
KAT KANWAT